

T. Eggertsen ApS
Gellerup Skolevej 24
6800 Varde

**Myndighed I - Teknik
og Miljø**

Tlf. +45 74 92 92 92
Mobil +45 20 48 74 50
E-mail chlso@toender.dk

Sagsnr.:
01.05.08-P25-22-26
KS: KG

18. september 2026

Dispensation fra § 3, til rydning af vedplanter i beskyttet mose

Du har søgt om dispensation til rydning af vedplanter i en mose på matr. 175, Abild Ejerlav, Abild. Mosen er registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens¹ § 3.

Oversigtskort kan ses i bilag 1.

Afgørelse

Tønder Kommune meddeler hermed dispensation² til rydning af træer i en beskyttet mose på matr. 175, Abild Ejerlav, Abild.

Dispensation gives på nedenstående vilkår.

Vilkår

Tønder Kommune dispenserer på følgende vilkår:

- Solitære egetræer og tjørn efterlades som de er.
- Rydningen skal ske uden for fuglenes yngletid, og kan dermed udføres mellem 1. august til 1. april.
- Rydningen skal foregå skånsomt, så mosens jordbund påvirkes mindst muligt.
- Der må ikke ske køreskader. Såfremt det er nødvendigt, skal der benyttes køreplader eller mindre gravemaskiner med bånd under rydningen.
- De ryddede træer må ikke henlægges i mosen eller i andre beskyttede naturtyper.

---

¹ Lov 9 af 03. januar 1992 om naturbeskyttelse, jf. lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024.

² Kommunen dispenserer i medfør af § 3, jævnfør § 65, stk. 2 i naturbeskyttelsesloven

Begrundelse

Moser over 2500 m² er, efter naturbeskyttelseslovens § 3, beskyttet mod tilstandsændringer uden foregående dispensation. Loven administreres restriktivt, dog kan der dispenseres til tilstandsændringer såfremt disse vil have en gavnlig effekt på mosens naturtilstand og vil sikre den fremtidige beståen.

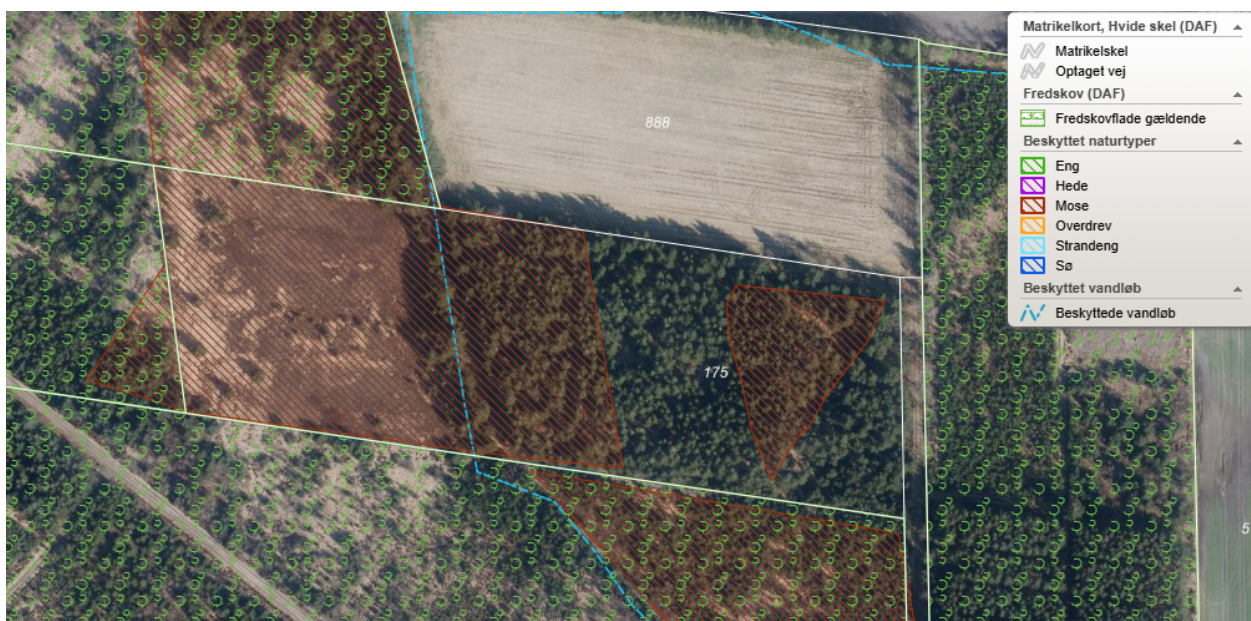
En trussel for moser findes ved tilgroning af buske, høj vegetation og træer. Moseområderne på hele matr. 175, Abild Ejerlav, Abild fremstår med en høj dækningsgrad af contortafyr og mindre birketræer. Træerne ønskes fjernet for at fremme væksten af den naturlige mosevegetation og skabe flere lysåbne områder i mosen. De lysåbne områder i mosen har til formål at variere habitatet til gavn for biodiversiteten, naturtilstanden af mosen og mosevegetationen. Hjemmehørende arter, som f.eks. eg eller tjørn, vil blive efterladt urørt i forbindelse med rydningen.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at en skånsom rydning af udvalgte vedplanter vil have en naturforbedrende effekt på mosen. Kommunen vurderer derfor, at der foreligger særlige forhold, som kan begrunde en dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Redegørelse

Der ansøges om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, til rydning af udvalgte vedplanter på hele matr. 175, Abild Ejerlav, Abild. De vedplanter, der ønskes fjernet, er primært contortafyr og mindre birketræer. Den østlige del af matriklen er præget af tæt træbevoksning og fremstår som en nåleskov (se figur 1). I den vestlige del af matriklen findes et mere åbent område, hvor der over tid er sket en tilgroning af flere contortafyr og birketræer indenfor de registrerede moseområder. Derudover er matriklen omgivet af fredskov, men er ikke selv fredskovpligtig. Det vurderes, at rydning af vedplanterne på arealet ikke vil medføre en negativ påvirkning af den omkringliggende fredskov.

Dele af projektområdet er ved tidligere besigtigelser foretaget af Tønder Kommune i 2010 og Miljøstyrelsen i 2017 vurderet som beskyttet mose omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Projektområdet er desuden besigtiget af Tønder Kommune den 8. september 2026 i forbindelse med behandling af den aktuelle ansøgning. Billeder fra besigtigelsen kan ses i bilag 2.

Figur 1. Oversigt over matr. 175, Abild Ejerslav, Abild, hvor den røde skravering viser de beskyttede moseområder.

Tønder Kommune har besigtiget området den 8. september 2026, med henblik på at vurdere naturtilstanden i projektområdet og for at undersøge, om den eksisterende registrering fortsat stemmer overens med de faktiske forhold.

Besigtigelsen viste, at skovområdet hovedsageligt består af contortafyr og unge birketræer. Inden for de registrerede moseområder blev der observeret dominans af blåtop og mosser, samt forekomster af skovjomfruhår, brombær, bredbladet mangeløv, rød svingel, hedelyng og klokkelyng. Uden for moseområderne blev der ikke registreret karakteristiske mosearter. På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at registreringen af moseområdet som beskyttet natur efter naturbeskyttelseslovens § 3 fortsat er retvisende.

Ved besigtigelsen blev det yderligere konstateret, at moseområderne i skovområdet er væsentligt påvirket af opvækst af vedplanterne. Den omfattende trævækst påvirker moseområderne negativt ved at optage store mængder vand og reducere lysindfaldet til den naturlige mosevegetation. Formålet med projektet er derfor at fjerne de høje vedplanter for at forbedre biodiversiteten, naturtilstanden og udviklingsmulighederne for den karakteristiske mosevegetation. En rydning af de udvalgte vedplanter vil øge lysindfaldet og mindske konkurrencen om vand, hvilket forventes at fremme udviklingen af en mere artsrig og naturlig mosevegetation.

I den vestlige del af projektområdet findes desuden en hedemose med en markant dominans af hedelyng og klokkelyng, samt mindre forekomster af blåtop. Området fremstod med spredte contortafyr og mindre birketræer. Disse vedplanter ønskes

ligeledes fjernet for at forhindre yderligere tilgroning af moseområdet, og sikre opretholdelsen af hedemosens karakter og naturtilstand.

På den baggrund vurderer Tønder Kommune, at en skånsom rydning af primært contortafyr og mindre birketræer vil forbedre mosens naturtilstand og fremme udviklingen af den karakteristiske mosevegetation.

Tønder Kommune meddeler derfor dispensation til en skånsom rydning af vedplanter.

Screening i forhold til Natura 2000

Projektområdet er ikke beliggende i et Natura 2000-område og vurderes ikke at have en indflydelse på nærliggende Natura 2000-områder. Det nærmeste Natura 2000-område er N100 "Sølsted Mose", hvor tilhørende habitatområde H89 "Sølsted Mose" og fuglebeskyttelsesområde F122 "Sølsted Mose" er beliggende ca. 2,5 km nord for projektområdet. Projektet vurderes at have en meget lokal naturpåvirkning og vurderes derfor ikke at påvirke Natura 2000-områder og deres naturtyper, fugle eller dyrearter på udpegningsgrundlagene.

Bilag IV-arter

Tønder Kommune er forpligtet til at tage hensyn til levesteder for bestemte dyre- og plantearter, som er optaget på habitatdirektivets bilag IV, også hvis disse levesteder ligger udenfor habitatområder.

Der er i Højbjerg Plantage ikke registreret bilag IV-arter. Der er inden for en radius af 5 km fra projektområdet registreret følgende arter: spidssnudet frø, løgfrø, flagermus og odder.

Odderen er primært tilknyttet større vandløb, med mere komplekse habitater, som odderen kan bruge som territorium og skjulested. Derudover har større vandløb en større fødetilgængelighed, i form af flere fisk og andre dyr. Gennem projektområdet løber et beskyttet vandløb, som potentielt kan fungere som levested for odder, og det kan derfor ikke udelukkes, at arten forekommer i området. Tønder Kommune vurderer dog, at den skånsomme rydning af udvalgte vedplanter i moseområderne ikke vil medføre negativt påvirkninger af vandløbet, eller dets funktion som levested for odder. På den baggrund vurderes projektet heller ikke at medføre en negativ påvirkning af arten i området.

Løgfrø og spidssnudet frø forekommer i et bredt spektrum af søer, vandsamlinger, våde områder og større moser, hvor lysåbne og fugtige naturområder er afgørende for, om et område udgør et egnet habitat. En skånsom rydning af vedplanter i moseområderne vurderes derfor ikke at påvirke arterne negativt, da størstedelen af projektområdet i dets nuværende trædækkede tilstand ikke vurderes at fungere som habitat eller fourageringsområde for arterne. En rydning af vedplanter vurderes dog på sigt, at skabe bedre levevilkår for løgfrø og spidssnudet frø i moseområderne, ved at skabe en mere naturlig hydrologi i området samt flere lysåbne naturområder. Projektet forventes således at have en positiv effekt på løgfrøens og spidssnudet frøs potentielle levesteder i området.

Flagermus forekommer udbredt i hele landet. Flagermus benytter egnede opholds- og fourageringsområder i form af blandt andet bygninger, hule træer og andre strukturer, der kan give skjul og beskyttelse. Tønder Kommune har derfor besigtiget moseområdet på matr. 175, Abild Ejerlav, Abild, med henblik på at vurdere, om de træarter, som ønskes fjernet, potentielt udgør et levested for flagermus. Der er ved besigtigelsen hovedsageligt kigget på de større contortafyr i projektområdet, da birketræerne var for unge til at fungere som opholdssted eller habitat.

Det fremgik af besigtigelsen, at træerne som ønskes fjernet, hovedsageligt er contortafyr, hvor mange af dem fremstod i en størrelse, som ikke var egnet opholdssted for flagermus. Træerne fremstod uden sprækker og hulheder, som typisk kan fungere som opholdssteder for flagermus. Derudover har nåletræer generelt en ringe værdi som yngle- og rasteområde for flagermus. Der blev observeret meget få contortafyr med hulheder, som flagermus eventuelt kunne bruge som opholdssted, men de fremstod uden spor af afføring, udnyttelse eller mærker på barken.

På baggrund af den gennemførte besigtigelse og hvilke træarter som ønskes fjernet, vurderer Tønder Kommune, at en skånsom rydning af de udvalgte vedplanter på matr. 175, Abild Ejerlav, Abild ikke forventes at medføre en negativ påvirkning af flagermusenes potentielle levesteder.

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV, vurderer Tønder Kommune, at der ikke sker skade på bilag IV-plantearter eller deres voksesteder, som følge af projektet, da ingen af de syv bilag IV-plantearter er registreret ved projektområdet eller vurderes at vokse i nærheden af projektområdet.

Klage

Kommunens afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet³. Afgørelsen vil blive offentliggjort på Tønder Kommunes hjemmeside og de klageberettigede orienteres. Jeg har vedlagt en klagevejledning. Klagen skal være indgivet via klageportalen til Miljø- og Fødevareklagenævnet senest den 19. oktober 2026.

Dispensationen må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis der kommer klager, vil kommunen orientere dig om det.

Dispensationen falder bort hvis den ikke er blevet brugt inden tre år fra modtagelsen.

Venlig hilsen

Christian Lewke Soós

Miljømedarbejder

Myndighed I - Teknik og Miljø
Wegners Plads 2
6270 Tønder
toender.dk

---

³ Afgørelsen kan påklages til Miljø og Fødevareklagenævnet jf. §78 i naturbeskyttelsesloven

Klagevejledning

Naturbeskyttelsesloven

Du kan klage over afgørelser, truffet efter naturbeskyttelseslovens bestemmelser, til Miljø- og Føde-vareklagenævnet.

Afgørelsen kan påklages af

- Modtager for afgørelsen
- Ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- Offentlige myndigheder
- Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- Landsdækkende foreninger og organisationer hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra tidspunktet for bekendtgørelsen.

En tilladelse må ikke udnyttes før klagefristen er udløbet. Er der klaget rettidigt, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder ved at søge på "klageportal" på borger.dk eller virk.dk. Du logger på borger.dk eller virk.dk, ligesom du plejer, typisk med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 for private og kr. 1.800 for virksomheder. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klage-portalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klage-portalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis klagen bliver afvist fordi klagefristen er overskredet, klager ikke er klageberettiget eller Miljø- og Fødevareklagenævnet ikke har kompetence til at behandle klagen. Gebyret bliver også betalt tilbage, hvis klager får helt eller delvis ret.

Hvis afgørelsen bliver påklaget af andre, underretter kommunen dig om klagen.

Hvis du vil indbringe afgørelsen for en domstol, skal det ske inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt eller offentliggjort, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk.1.

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Billeder fra besigtigelsen

